

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIË LIMBURG.

Abonnement

Drie maal per week 6 francs per jaar. Twee " " " 4 " " " Een " " " 4 " " " Een blad afzonderlijk 15 centimen.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad. De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's dondersdags en 's zaterdags.

TONGEREN, 22 JANUARI.

Nieuwjaarsgiften aan Z. H. Leo XIII.

Table with 2 columns: Donor name and amount. Includes 'Bedrag der vorige lijst fr. 627,73' and 'Parochie van St-Jan te Tongeren'.

te doen stemmen. Nu werd goede raad duur en onze militaristen zochten overal een nieuw middel om weer zoo wat lawijt rond het militaire vraagstuk te maken.

Wij moeten rechtuit bekennen dat zij er deze dagen gedeeltelijk in gelukt hebben. Doch onze landgenooten zijn niet menschen om zich door flauwe praat en kalen bezel te laten misleiden en weldra was het nieuwliedeken der militaristen maar de maan.

Ziehier, lezers, wat die jongens uitgevonden hadden. Ziehende dat het land al meer en meer vijandig aan alle verzorging van den soldatendienst was, meenden zij den rogel afgeschoten te hebben met door het gansche land geruchten van oorlog te verspreiden.

Zij speelden oorlog! Hunne oogen schoten slam en met eene donderende stem, als ware het kanon reeds volop aan 't rooken, spraken zij van het krijgstoneel.

Hunne gesprekken waren als de weergalm, of beter gezegd een gebrekkig namaaksel van de redevoering in welke te Berlijn, door von Moltke en prins von Bismark werden uitgesproken!

Mist men hen gelooft, dan ging den oorlog uitbrengen, en wij B-lgen, zouden er den eersten schok van onderstaan. Wee aan ons indien wij hierop niet voorbereid waren!

Er was geen dag, geen uur meer te verliezen: iedereen te waf en, alleman soldaat!

Men koerde het oog tot het gouvernement en eischte dat het dien persoonlijke dienstplicht zou afkondigen, dat het de bewapening der forten zou volbrengen, dat het nieuwe kanons zou aankopen, dat het de Maas zou versterken, kortom, dat het onmiddellijk het program der militaristen zou verwezenlijken.

Dat was om uitzinnig te worden. Welnu, die kluchtspelers hebben hunne rol zoodanig goed gespeeld, de liberale drukpers heeft hen zoodanig onderstrund, dat het publiek er waarlijk schrik door heeft gekregen.

Hadden ons wezenlijk een oorlog bedreigd, waren vijandelijke krijgsheden op het punt geweest ons land te overweldigen, de liberale burgerij hadde niet meer schrik kunnen aan den dag leggen: ziedaar wel de historie van den haas, die verschrict van de schaduw zijner ooren!

Dit was ook het doel dat de militaristen wilden bereiken: laat ons den burger schrik op het lijf jagen, hebben zij tot elkander gezegd, en dan zal hij ons toestaan al wat wij hem vragen, niet alleen d. n. persoonlijke dienstplicht, maar zelfs het alleman soldaat.

Hij zal ons noch geld, noch manschappen weigeren.

Maar het land lachte er mee. Het zag klaar in dit spel der militaristen en, in plaats van zijn hoofd te ruzien boers aan die kluchtspelers toe te vertrouwen, lachte het hen vierkant uit, keerde hen den rug en zette gerust zijne zaken voort.

Hopen wij dat het gouvernement ook alzo zal handelen. Het is nuog dat de kamers zich ernstig en uitsteluelijk met de ware belangen van het land bezig houden.

Zij zouden voorzeker aan hare plichten te kort blijven, indien zij haren tijd verlorven met plaus van nationale verdediging te bespreken.

Van alles wat.

a Hoelst-chter een zaak is, hoe meer moeite haren partijzangers zich aandoen om ze te doen lukken... De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's dondersdags en 's zaterdags.

EEN DORP

ZOALS ER GEEN TWEEDE BESTAAT.

Een mijner vrienden die ontzaglijk rijk is, ofschoon hij geen letterkundige is, ontzaglijk geestig, alhoewel hij eenigermate aan de letterkunde doet, en een ontzaglijk liefhebber van reizen is, ofschoon hij nooit de indrukken zijner reis aan de vergeftelheid heeft trachten te ontcraken...

nummer van verleden zaterdag aan onze lezers aangekondigd hebben. Indien Duitschland, dat een groot en machtig land op het krijgsgebied is, geen verzwaring van den soldatendienst meer wilaanemen, dan vragen wij ons wat klein landje wel op dit grondgebied zou kunnen uitrusten.

Indien deze voorspelling gegrond is, dan moet het maar heel slap met de logen uitzien. Over eenigen tijd, verschenen de lijst der belgische vrijmetselaars, die zoodoer lawijt in het groten kamp deed uitbrengen, en heden, verschaft er te Paris een werk over de vrijmetselarij, dat nog meer opschuldiging bij de mortelbroeders zal weeg brengen.

Wij spreken van het gillustreerd werk: Les mysteres de la franc-maçonnerie décalée, door Leo Taxil, dat met afleveringen aan 50 centimen verschaft. Wat men daarna leest is ongehoord. Geene ceremonie, geen teken, geen woord door de vrijmetselarij gebruikt of het wordt er in het licht gebracht, kortom, als men dit werk gelezen zal hebben, zal men alle zotte dingen kennen die in de logen omgaan, en wij kunnen voorspellen dat er weldra geen verstandig mensch meer zal zijn die niet zijne schouders zal optrekken als men hem van vrijmetselarij spreken zal.

Welk wij het hooger mede, verschaft dit werk in gillustreerde afleveringen aan 50 centimen stuk. Vele onzer lezers hebben reeds op dit belangrijk werk ingeschreven. Wij raden deggen die dit nog niet gedaan hebben aan het zoo spoedig mogelijk te doen. Men kan onmogelijk iets eigenaardiger lezen. B-stellingen worden op het bureau van den Postrijder aangenomen.

Wij lezen de volgende gegronde regels in de Gazette van Drest:

De zogenoemde liberalen * aanzien onzen landbouw niet alleen als nutteloos, maar als schadelijk. Al wat onze landbouw opbrengt kan immers uit vreemde landen ingevoerd worden.

Wij brengen niet alleen een en graan voort, maar ook... katholieke kiezers. Weg dus met den landbouw! En eens de pachters de keel toegewrongen, zal het liberalisme heer en meester zijn.

Met den landbouw zal ook de burgerij verdwijnen om plaats te maken voor de groote nijverheid en haar gevolg, het pauperisme! Maar kan een land, dat niets opbrengt, met zijne nijverheid alleen blijven bestaan?

Belgie is een land dat uitvoert, zegt men; maar van 18 1 tot 1880, dus op tien jaar, overteert de uitvoer de uitvoer met 515 miljoen. En die mannen beweren den landbouw te kunnen missen!

In afwachting van eenen geheelen ondergang, voelden wij ons reeds met zek veer, bedorven graan en verslachte kunststof uit den vreemde. Onze goeder tarwe, voedsamer dan de vreemde, is nochtans beter koop, omdat die hardler is, meer waarde sikt en dus voordeliger voor den fabrikant, maar met voor den verbruiker. Zoo verliest ons land op den tarweoogst alleen 80 miljoen franks 's jaars.

Is het een persoon, een visch, een gedenk-teken? Het is een dorp.

Ik heb moeite gehad u tot die verklaring te brengen. Maar hoe, nadat ik Maastrecht, Rotterdam, Amsterdam en den Haag bezocht heb, wilt gij dat ik nog een dorp zal gaan bezoeken?

Broek! Broek! bromde mijn onverschoorlijke hollander zonder een oogenblik zijne pijp te verlaten.

Wat is er dan te Broek zoo merkwaardigs te zien? Gij zult Broek zien.

En verder? — Broek. — Maar...

Mijn hollander sloop. Wat moest ik doen? Vertrekken zonder Broek te zien, dacht ik bij mij zelve en berispedde mij het gewicht, waarmede mij de vraag gedaan was, en dus wellicht de gelegenheid laten voorloopen om eene bigonderheid te zien welke ik nergens, zelfs niet in Engeland, had ooit ontmoeten.

Neen, dat mag niet. Welnu laat ons naar Broek gaan.

Ik riep B'zers mijn bediende, hij, die mij sedert tien jaren overal gevolgd is, in de meenen van Haetz en op den piek van Teneriffa, hij, die als eenige sticht van zijn reizen deze schonne wetsenschap heeft opgedaan, welke hij hem tot sprek is geworden. Men eet nergens zoo goed en zoo goedkoop dan bij Richein, in het Palais-Royal.

Hier ben ik, mijnheer, antwoordde mij Beziers.

Wij vertrokken naar Broek, mijn waarde Beziers.

Goed, mijnheer, maar waar ligt dat land? — Dat weet ik niet.

Het principie van vrijhandel en goedkoop brood maakt ons land jaarlijks 700 miljoen armer, en lang kan het zeker zoo niet blijven gaan, of de vreemde zal van zelve zijne invoeren staken, dan, als wij zoo arm zullen geworden zijn dat wij zijne goedkoopere waren niet meer zullen kunnen betalen.

Het is zeker dat de broederscholen niets voort brengen dan ezelen domooren, zoo schreeuwen de liberale gazetien van al n euwjaar tot op St-Sylvester, en dan is het voorzekeer de waarheid.

Dat belet niet dat in het schoolgebied van Kortrijk, met den westrijd tusschen gemeentescholen en vrije, er 24 diplomaa zijn gegeven en daarvan zijn er 22 gewonnen door de leerlingen der christelijke scholen.

Oprecht, al domooren; let op, de liberalen zullen 't wel zeggen.

Minister Pontus zorgt voor onze landmannen. Voor de tweede maal binnen korten tijd moet er eene nieuwe levering van 150,000 kil. graan voor het leger worden gedaan, en hij bepaalt de voorwaarde dat het inlandsche tarwe moet zijn.

Zoo zort hij tevens ook voor het welzijn van den soldaat, want niets gaat de goede inlandsche tarwe te boven.

Zoo handelen is wat anders prijstbaar dan te doen zoals de liberalen, die altijd met vreemd goed zijn aangespannen.

Maar ook, wat diten zij in met hier of soldaat? Hebben zij het jaarlijsch contingent niet met 1500 man verhoogd?

Hebben zij daarenboven de armzalige tien frankens niet willen afnemen aan de huiseigenen die eenen zult bij dienst hebben?

O! Het zijn zulke vrienden van het volk!

De Bond der politie-commissarissen en der politie-officieren van het land, heeft een verzoek schrift naar Kamer en Senaat gezonden, om de aanneeming dezer ambtsnoren bij eene pensioensak te vragen.

De ondertekenaars stemmen hun verzoek op de ernstigste beweging. Wij weten overigens niet waarom men aan de politie-commissarissen een pensioen zou weigeren, wanneer men er een verleent aan al de ambtsnoren, en zelk aan de gendarmen en aan de veldwachters.

De zaak der politie-commissarissen werd reeds in de Kamer verdeligd. Wij hopen dat het gouvernement deze zaak nu heeft kunnen opheffen en dat de oplossing er van niet langer meer zal vertraagd worden.

Wat iedereen moet doen nadenken, dat zijn de ontwerpen waarmede thans de eene generaal na den andere voor den dag komt en welke door de liberale drukpers allerbest worden onthaald.

Eerst was het generaal Brialmont, die met een ontwerp voor den dag kwam, nu is het generaal Vandermissen. Beide ontwerpen bejagen met de afschaffing der plaatsvervangin, maar geen van beide vergeenoigt zij daarmee.

Generaal Vandermissen zou de jaarlijksche lichteing van 15,500 op 16,000 man brengen; den diensttijd 15 jaar doen duren, de vergelding der militairen afschaffen en eene krijgshelasting leggen op al degeenen die zich vrijgetot hebben en kunnen betalen.

Niets meer dan dat! En de partijzangers van dien omoozelen persoonlijke dienst, die in 't begin niets anders vroegen dan de eenvoudige afschaffing der plaatsvervangin, en dat nog wel om reden van sociale noodzakelijkheid (3) staan bij bewondring voor die plannen, evenals zij het ontwerp d'Oultremont hebben bewonderd.

— Welnu mijnheer, laat ons vast vertrekken, wij zullen later welvragen waarheen.

Toen wij ons op eene der voornaamste plaatsen van Amsterdam bevonden, ik meen dat wij voor de St-Nikolaaskerk stonden, vroeg ik een voorbijgaanden browner in welke richting Broek was gelegen. Hij deed twee bewegingen; de eene betekende, gij zult rechts gaan; en de andere; gij zult links gaan. Hij had nog de goedheid er bij te voegen:

— Gij zult u inschepen en u naar Buisshot, Beukslo laten overzetten.

Daarna vervolgde hij zijn weg.

— Het is dus eene zeeris, mijnheer, die wij gaan ondernemen, vroeg mij Beziers.

Ik stond op het punt hem te antwoorden, toen de browner terugkam en mij vroeg:

— Denkt mijnheer zijn bediende naar Broek mede te nemen?

Zonder twijfel, maar waartoe deze vraag? Waarom zou hij mij niet vergezellen?

— Om niets. — Maar waarom dan... — Neen... om niets, herhaalde de browner en zag ons beiden aan met zulk een spotachtigen glimlach, als men zelden op een hollandsche gezicht aantreft, waarna hij vertrok.

— Maar zeg mij... — Laat die men maar gaan, Beziers. Wij zullen later wel zien of zijne opmerking eenigen zin heeft.

— Om Gods wil, bromde Beziers. — Laten wij ons, vervolgde ik, nu naar voor Beukslo inschepen, waarvan ik al even weinig heb hooren spreken als van Broek.

Men leest in het socialistienblad le Peuple: » Zaterdag avond heeft het lanket plaats gehad der Burgrechtchen van St-Joost ten Noode. Het muziek dat zijne medewerking aan het 1-1-1 verlenende, speeld voor zijn eerste stuk de Marsch-Laise.

» Het republikeinshied werd door al de waechters rechtstondse toegejuacht en het reitren werd door hen meegezongen.

» Na de uitvoering van dit stuk deed de voorzitter opmerken dat men met de Bebrangeone moest beginnen hebben. Op een teken van hem werd het nationaal arto gespeeld, te midden der collegegast stult. Slechts eenige waechten, welke aan de tafel van den voorzitter zaten zongen binnensmonds mee.

» Eteekensvol! De burgerwacht van St-Joost ten Noode is samengevocht tot liberalen.

» Liberalen die de Marsch-Laise toetjuehen, de republikeinshied en de Bebrangeone naar den duvel wenschen!

» Dat is de vaderlandsheide de koningsgezindheid, dat is het anti-socialisme van de geuzerij.

» Met een leger van 200 of 500.000 man, samengesteld gelijck de burgerwacht van Sint-Joost ten Noode zou de Koning spoedig... over de grenzen en het land bij Frankrijk ingesludt zijn.

De bevolking van een land is een vraagpunt dat het publiek niet veel bezighoudt en waar enkel de geleerden aandacht op slaan, en nochtans aan die bevolking verbanden zich een aantal kwestien voor het tegenwoordige en voor de toekomst.

Opmerkelijk is het wel hoe de bevolking van Belgie sedert 1851 is toegenomen.

Uitgaande van dat jaar telde ons land op 31 december 3,785,000 inwoners, dat is 127 per kilometer en in 1881 reeds 5,785,000 inwoners, dat is 196 per kil, alzo eene vermeerdering van 52.8 p. c.

In 1885 denkt men de cijfer 5,850,000 inwoners te zullen bereikt hebben.

Neem nu, zegt M. Duti in zijnje densite de la population en indelingsdel van dien aangroei, dan zal in 82 jaar de bevolking van het koninkrijk verdelideld zijn, en in 1914 ongeveer 11 1/2 miljoen hebopen, met 590 inw. pers per vierkanten kilometer.

Wat al hoozen, die van de oppervlakte des grondt moeten afgenomen worden, zullen er alsdan moeten worden gebouwd, en welk zal de hoeveelheid d'zwaren zijn, die voor deze bevolking benoodigd zal zijn?

Welk ander middel zal er ten teelste zijn dan de landbouwzorg, waarop ook nu reeds de aandacht wordt ingerooepen?

De aangroei der bevolking is het grootst-geweest te Luik, 87,22 p. h.; in Brahand, 85,88 p. h.; in Antwerpen, 78,85 p. h.; in Brussel, 68,54 p. h.; in Oost-Vlaanderen 25,22 p. h.; en West-Vlaanderen, 17,52 p. h.

De landbouwzorg is tot nu toe gering; zij vlot in Belgie partijs tusschen 16 a 18000 personen; in den vreemde in verlijvigen zoodat 1 a 2 miljoen Belgen; meer niet.

De meesten woenen in Frankrijk, 452,265; waarvan 45,281 te Paris; in Nederland 18,816; in Amerika 15,555; in Duitschland slecht 4555, en verder dagen de cijfers, die van over vijf en zes jaar d'gekoken, tot het onbedruindende af.

Opmerkelijk is het wel dat de Belg zoo vast aan zijn land verdelideld blijft, niettegenstaande de weenige grondruimte, die er hem binnen het tijverloop van eenige jaren zal overgelaten worden.

Een groote staatsman heeft gezegd, dat onopgehoeste vraagstukken geen middelen hebben n met de rust der volkeren. De tegenwoordige toestand van Europa bewijst zulks. De oostersche kwestie ligt op den weg en zoodanig die niet voor goed

de Nederlanders. Die leden denken maar ten halve en spreken maar voor een deel.

Ten vreemde het water waren gekomen stapten, wij in een boot en ik had slechts Beukslo te zeggen om den schipper van wal te doen streken.

— Beukslo bestant, dacht ik, dat is reeds iets. Misschien bestant Broek ook. Dit wordt zelfs waarschijnlijk.

— Maar waarom, ik kom er nog eens op terug, zegde Beziers, heeft die ellendige browner gevraagd of gij mij mede naar naar Broek? Wat kan zich daar tegen verzetten?

— Denkt gij daat mog aan?

— Ja, maar ik ken die hollanders, mijnheer; zij spreken geen woord zonder het vooraf gewikt te hebben.

— Goed, maar zwijg er maar over, Beziers. Ik zie niet in, waarom wij ons aan de opmerking van dien lievelink zouden laten gelegen liggen.

De schipper, die ons niet kon hooren, bracht ons aan de overzeede waar wij een groot kwartier nadat wij Amsterdam verlaten hadden, aankwamen. Bij het betalen vroeg ik hem waar Broek lag.

— Gij zult dit kamaal, antwoordde hij, dat Texel van de Zuid-zee verhandt, volgende, binnen een half uur te Broek zien. Ziet verplicht nu u vriend. — Ah! gij gaat naar Broek? Weesd, hij er op een verdelideld toot bij. — Wij gaan naar Broek. — Om er te wonen? — In den blinde antwoordende zegde ik: — Ja. — Ja, riep hij mij in sprong met zijne boot: ja! En hij maakte allebei denzigen wanaar ik maar geene verdelideld toetjueken kon geven.